

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

7 MAI 1952.

PROJET DE LOI

relatif à la répression de la contrefaçon et de la falsification des billets émis par le Trésor public ou par un Etat étranger.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS.

Aux termes de l'article 3 de la loi du 12 juin 1930, portant création d'un fonds monétaire, les articles 162, 163, 168, 169, 170, 192, 213 et 214 du Code pénal sont applicables à la contrefaçon et à l'altération des monnaies divisionnaires émises en vertu de cette loi, à l'émission des dites monnaies contrefaites ou altérées, à leur introduction et à leur mise en circulation sur le territoire belge, à la tentative de ces divers délits ainsi qu'à la remise en circulation de monnaies divisionnaires contrefaites ou altérées.

Un doute pourrait surgir sur le point de savoir si cette disposition légale vise aussi bien les billets émis pour compte du fonds monétaire que les monnaies divisionnaires métalliques et si la loi du 12 juin 1930 n'a pas eu pour effet de soustraire la contrefaçon ou la falsification de ces billets à l'application du premier alinéa de l'article 173 du Code pénal, relatif aux billets de banque et aux obligations émises par le Trésor public.

Il importe qu'un texte légal formel supprime toute hésitation en une matière qu'il est essentiel de voir régler par des dispositions claires, exemptes de toute équivoque.

Les articles 160 à 170 du Code pénal répriment la contrefaçon et l'altération de toutes les monnaies métalliques ayant cours légal en Belgique. L'article 3 de la loi du 12 juin 1930 est donc superflu en tant qu'il vise les monnaies métalliques émises en application de cette loi qui, aux termes de son article 2, ont cours légal.

Une disposition qui déclare applicables à certaines infractions les articles du Code pénal qui y sont déjà applicables par eux-mêmes, est sans portée juridique. Elle crée une équivoque; si, comme c'est le cas de l'article 3 de la loi du 12 juin 1930, elle est incomplète, elle suscite en outre des difficultés d'application.

7 MEI 1952.

WETSONTWERP

betreffende de bestraffing van het namaken en vervalsen van de door 's Lands kas of door een vreemde Staat uitgegeven biljetten.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

Naar luid van artikel 3 der wet van 12 Juni 1930, tot oprichting van een Muntfonds, zijn de artikelen 162, 163, 168, 169, 170, 192, 213 en 214 van het Strafwetboek van toepassing op het namaken en schenden van de krachtens die wet uitgegeven pasmunt, op de uitgifte van bedoelde munt, vervalst of nagemaakt, op het invoeren en het in omloop brengen ervan op het Belgisch grondgebied, op de poging tot het begaan van die verschillende wanbedrijven, alsmede op het weder in omloop brengen van nagemaakte of geschonden pasmunt.

Twijfel zou kunnen rijzen omtrent de vraag of deze wetsbepaling de voor rekening van het Muntfonds uitgegeven biljetten net als de metalen pasmunt bedoelt en of de wet van 12 Juni 1930 niet tot uitwerking heeft gehad het namaken of vervalsen van die biljetten te onttrekken aan de toepassing van de eerste alinea van artikel 173 van het Strafwetboek, betreffende de bankbiljetten en de door de Openbare Schatkist uitgegeven obligatiën.

Het komt er op aan dat een formele wettekst gedaan maakt met elke twijfel in een aangelegenheid, die essentieel moet geregeld worden door heldere, volstrekt ondubbelzinnige bepalingen.

De artikelen 160 tot 170 van het Strafwetboek bestraffen het namaken en schenden van alle metalen munten die in België wettelijke koers hebben. Artikel 3 van de wet van 12 Juni 1930 is dus overbodig voor zover het doelt op de metalen munten die bij toepassing van deze wet zijn uitgegeven, vermits zij luidens artikel 2 van die wet wettelijke koers hebben.

Een bepaling die op sommige misdrijven de artikelen van het Strafwetboek die er reeds op toepasselijk zijn, toepasselijk verklaart, heeft geen juridische draagwijdte. Zij geeft aanleiding tot een dubbelzinnigheid; is zij onvolledig, zoals dit het geval is met artikel 3 van de wet van 12 Juni 1930, dan brengt zij bovendien toepassingsmoeilijkheden met zich.

H.

Le Code pénal suffit à assurer la répression des infractions qui concernent les monnaies métalliques émises en application de la loi du 12 juin 1930. Il est donc préférable d'abroger l'article 3 de cette loi, et de compléter les articles 173 alinéa 1, 180 alinéa 5 et 185bis alinéa 3 du Code pénal, par la mention des « billets émis par le Trésor public ».

En vue de mettre le Code pénal en concordance avec la convention internationale pour la répression du faux monnayage, conclue à Genève le 20 avril 1929, il convient d'assimiler à des billets de banque les billets émis par un Etat étranger, et de compléter en conséquence les articles 173 alinéa 2, 186 alinéa 4 et 187bis alinéa 3 du Code pénal.

Il y a lieu enfin, pour harmoniser les textes, de compléter l'article premier de la loi du 11 juin 1889, par la mention des « billets émis par le Trésor public ».

Le Ministre de la Justice,

Le Ministre des Finances.

Het Strafwetboek volstaat voor de bestraffing van de misdrijven in verband met de metalen munten uitgegeven bij toepassing van de wet van 12 Juni 1930. Het komt dus verkieslijk voor artikel 3 van deze wet in te trekken en de artikelen 173 alinea 1, 180 alinea 5 en 185bis alinea 3, van het Strafwetboek aan te vullen met de vermelding van de « door 's Lands Kas uitgegeven biljetten ».

Ten einde het Strafwetboek in overeenstemming te brengen met de op 20 April 1929 te Genève gesloten internationale overeenkomst voor de bestraffing der valse munterij, past het de door een vreemde Staat uitgegeven biljetten gelijk te stellen met bankbiljetten en de artikelen 173 alinea 2, 186 alinea 4 en 187bis alinea 3 van het Strafwetboek in die zin aan te vullen.

Om overeenstemming te brengen in de teksten dient ten slotte het eerste artikel van de wet van 11 Juni 1889 aangevuld met de melding van de « biljetten door 's Lands Kas uitgegeven ».

De Minister van Justitie,

De Minister van Financiën.

J. PHOLIEN.

A.-E. JANSSEN.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le Conseil d'Etat, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 24 janvier 1952, d'une demande d'avis sur un projet de loi « relatif à la répression de la contrefaçon et de la falsification des billets émis par le Trésor public ou par un Etat étranger », a donné en sa séance du 29 janvier 1952 l'avis suivant :

Comme le Conseil d'Etat l'avait suggéré dans son avis du 10 juillet 1951 sur un projet de loi « modifiant la loi du 12 juin 1930 portant création d'un fonds monétaire », le Gouvernement a rédigé un nouveau projet qui, au lieu de modifier l'article 3 de la loi du 12 juin 1930, complète le Code pénal.

..

Le Conseil d'Etat fait observer que dans le texte nouveau de l'article 173, le Gouvernement emploie l'expression « billets au porteur émis par le Trésor public », tandis que dans d'autres articles les mots « au porteur » ont été omis.

..

Il serait préférable d'énoncer dans des articles distincts les modifications apportées aux différents articles du Code pénal et d'employer la formule habituelle :

« L'article 173 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

» Art. 173.

..

Pour le surplus, le Conseil d'Etat propose d'apporter au texte néerlandais du projet des modifications de forme qui figurent à la fin du présent avis.

In artikel 1, 1°, schrijf men : « Met dwangarbeid van vijftien jaar tot twintig jaar ... ».

In artikel 1, 1° en 2°, vervang men « obligatiën » door « schuldbrieven ».

Verder schrijf men in artikel 1, 4° : « ... uitgegeven door een vreemde Staat of van ... », en in artikel 1, 5° : « ... bedoeld bij het vierde lid van artikel 186, hetzij ... ».

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 24^e Januari 1952 door de Minister van Financiën verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « betreffende de bestraffing van het namaken en vervalsen van de door 's Lands Kas of door een vreemde Staat uitgegeven biljetten », heeft ter zitting van 29 Januari 1952 het volgend advies gegeven :

Zoals de Raad van State het in zijn advies van 10 Juli 1951 over een ontwerp van wet « houdende wijziging van de wet van 12 Juli 1930 tot oprichting van een muntfonds » gesuggereerd had, heeft de Regering een nieuw ontwerp opgemaakt, dat niet artikel 3 van de wet van 12 Juni 1930 wijzigt maar het Wetboek van Strafrecht aanvult.

..

De Raad van State merkt op dat de Regering in de nieuwe tekst van artikel 173 de uitdrukking « toonderbiljetten uitgegeven door 's Lands Kas » gebruikt, terwijl in andere artikelen « toonder » weggelaten is.

..

Voor het overige ware het wenselijk de wijzigingen, in sommige artikelen van het Wetboek van Strafrecht aangebracht, in afzonderlijke artikelen op te nemen en dat gebruikelijke formulier te bezigen :

« Artikel 173 van het Wetboek van Strafrecht wordt door de volgende bepaling vervangen :

» Art. 173.

» ... »

..

Tenslotte stelt de Raad van State de onderstaande vormwijzigingen voor in de Nederlandse tekst :

Voor artikel 2 wordt de volgende lezing aanbevolen :

« Art. 2.

» Artikel één van de wet van 11 Juni 1889 betreffende de drukwerken of formulieren die het voorkomen van bankbiljetten of andere papieren waarden hebben, wordt door de volgende bepaling vervangen :

» Het is verboden te vervaardigen, te verkopen, rond te venten en uit te reiken alle door enigerlei procédé verkregen drukwerken en formulieren die, door hun uiterlijke vorm, een gelijkenis vertonen met de biljetten uitgegeven door 's Lands kas of met de bankbiljetten, de rentebewijzen en de post- of telegramzegels, de aandelen, schuldbrieven, participatiebewijzen, ermede verband houdende dividend- of rentecoupons en, over het algemeen, met de papieren waarden uitgegeven in België of in het buitenland door de Staten, de provinciën of departementen, de gemeenten of openbare inrichtingen, de vennootschappen, verenigingen of private ondernemingen, welke gelijkenis van zodanige aard is dat zij het aannemen van dergelijke drukwerken of formulieren in de plaats van de nagemaakte waarden vergemakkelijkt. »

In artikel 3 vervange men « ingetrokken » door « opgeheven ».

La chambre était composée de
MM. :

J. SUETENS, *premier président du Conseil d'Etat, président*;
M. SOMERHAUSEN, *conseiller d'Etat*;
G. VAN BUNNEN, *conseiller d'Etat*;
J. VAUTHIER, *assesseur de la section de législation*;
F. DUCHENE, *assesseur de la section de législation*;
G. PIQUET, *greffier adjoint, greffier*.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de

M. J. SUETENS, *président*.

Le Greffier,
(signé) G. PIQUET.

Le Président,
(signé) J. SUETENS.

Pour deuxième expédition délivrée à M. le Ministre des Finances.
Le 8 février 1952.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

De kamer was samengesteld uit
de HH. :

J. SUETENS, *eerste-voorzitter van de Raad van State, voorzitter*;
M. SOMERHAUSEN, *raadsheer van State*;
G. VAN BUNNEN, *raadsheer van State*;
J. VAUTHIER, *bijzitter van de afdeling wetgeving*;
F. DUCHENE, *bijzitter van de afdeling wetgeving*;
G. PIQUET, *adjunct-griffier, griffier*.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van

de H. J. SUETENS, *voorzitter*.

De Griffier,
(get.) G. PIQUET.

De Voorzitter,
(get.) J. SUETENS.

Voor tweede uitgifte afgeleverd aan de H. Minister van Financiën.
De 8e Februari 1952.

De Griffier van de Raad van State,

R. DECKMIJN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice et de Notre Ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Justice et Notre Ministre des Finances sont chargés de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

L'article 173 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

« Article 173. — Seront punis des travaux forcés de quinze ans à vingt ans, ceux qui auront contrefait ou falsifié des obligations émises par le Trésor public, des coupons d'intérêts afférents à ces obligations, des billets au porteur émis par le Trésor public, ou des billets de banque au porteur dont l'émission est autorisée par une loi ou en vertu d'une loi.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie en van Onze Minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Justitie en Onze Minister van Financiën zijn gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel.

Artikel 173 van het Wetboek van strafrecht wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Artikel 173. — Met dwangarbeid van vijftien jaar tot twintig jaar worden gestraft, zij die schuldbrieven uitgegeven door 's Lands Kas, rentecoupons behorende bij die schuldbrieven, toonderbiljetten uitgegeven door 's Lands Kas of bankbiljetten aan toonder waarvan de uitgifte door een wet of krachtens een wet toegelaten is, namaken of vervalsen.

» Seront punis des mêmes peines ceux qui auront contrefait ou falsifié des billets au porteur émis par un Etat étranger, ou des billets de banque au porteur dont l'émission est autorisée par une loi d'un pays étranger ou en vertu d'une disposition y ayant force de loi. »

Art. 2.

Le dernier alinéa de l'article 180 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

« Ceux qui auront contrefait ou falsifié les poinçons, matrices, clichés, planches ou tous autres objets servant à la fabrication soit de timbres, soit d'actions, obligations, coupons d'intérêts ou de dividendes, soit de billets au porteur émis par le Trésor public ou de billets de banque dont l'émission a été autorisée par une loi ou en vertu d'une loi. »

Art. 3.

Le dernier alinéa de l'article 185bis du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

« Ceux qui, dans une intention frauduleuse, auront reçu ou se seront procuré soit les poinçons, matrices, clichés, planches ou autres objets, contrefaits ou falsifiés, destinés par leur nature à la contrefaçon ou à la falsification de billets au porteur émis par le Trésor public ou de billets de banque dont l'émission a été autorisée par une loi ou en vertu d'une loi, soit les vrais poinçons, matrices, clichés, planches ou autres objets destinés à la fabrication de ces billets. »

Art. 4.

Le quatrième alinéa de l'article 186 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

« Ceux qui auront contrefait ou falsifié les poinçons, matrices, clichés, planches ou autres objets servant à la fabrication de billets au porteur émis par un Etat étranger, ou de billets de banque dont l'émission est autorisée par une loi d'un pays étranger, ou par une disposition y ayant force de loi. »

Art. 5.

Le dernier alinéa de l'article 187bis du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

« Quiconque, dans une intention frauduleuse, aura reçu ou se sera procuré soit les poinçons, matrices, clichés, planches ou autres objets contrefaits ou falsifiés visés à l'alinéa 4 de l'article 186, soit les vrais poinçons, matrices, clichés, planches ou autres objets destinés à la fabrication de billets au porteur émis par un Etat étranger ou de billets de banque dont l'émission est autorisée par une loi d'un pays étranger ou par une disposition y ayant force de loi. »

Art. 6.

L'article premier de la loi du 11 juin 1889 relative aux imprimés ou formules ayant l'apparence de billets de banque ou autres valeurs fiduciaires, est remplacé par la disposition suivante :

« Sont interdits la fabrication, la vente, le colportage et la distribution de tous imprimés ou formules obtenus par un procédé quelconque qui, par leur forme extérieure, pré-

» Met dezelfde straffen worden gestraft zij die toonderbiljetten uitgegeven door een vreemde Staat of bankbiljetten aan toonder, waarvan de uitgifte door een wet van een vreemd land of door een aldaar kracht van wet hebbende bepaling toegelaten is, namaken of vervalsen. »

Art. 2.

De laatste alinea van artikel 180 van het Wetboek van strafrecht wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Zij die de keurijzers, matrijzen, cliché's, platen of alle andere voorwerpen dienende tot het vervaardigen hetzij van zegels, hetzij van aandelen, schuldbrieven, rente of dividendbewijzen, hetzij van toonderbiljetten uitgegeven door 's Lands Kas of van bankbiljetten waarvan de uitgifte door een wet of krachtens een wet toegelaten is, namaken of vervalsen. »

Art. 3.

De laatste alinea van artikel 185bis van het Wetboek van strafrecht wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Zij die, hetzij de nagemaakte of vervalste keurijzers, matrijzen, cliché's, platen of andere voorwerpen, die naar hun aard bestemd zijn tot het namaken of het vervalsen van toonderbiljetten uitgegeven door 's Lands Kas of van bankbiljetten waarvan de uitgifte door een wet of krachtens een wet toegelaten is, hetzij de echte keurijzers, matrijzen, cliché's, platen of andere voorwerpen bestemd tot het vervaardigen van die biljetten, met een bedrieglijk opzet ontvangen of zich aanschaffen. »

Art. 4.

De vierde alinea van artikel 186 van het Wetboek van strafrecht wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Zij die keurijzers, matrijzen, cliché's, platen of andere voorwerpen dienende tot het vervaardigen van toonderbiljetten uitgegeven door een vreemde Staat of van bankbiljetten, waarvan de uitgifte door een wet van een vreemd land of door een aldaar kracht van wet hebbende bepaling toegelaten is, namaken of vervalsen. »

Art. 5.

De laatste alinea van artikel 187bis van het Wetboek van strafrecht wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Al wie, hetzij de nagemaakte of vervalste keurijzers, matrijzen, cliché's, platen of andere voorwerpen bedoeld bij het vierde lid van artikel 186, hetzij de echte keurijzers, matrijzen, cliché's, platen of andere voorwerpen, bestemd tot het vervaardigen van toonderbiljetten uitgegeven door een vreemde Staat of van bankbiljetten waarvan de uitgifte door een wet van een vreemd land of door een aldaar kracht van wet hebbende bepaling toegelaten is, met een bedrieglijk opzet ontvangt of zich aanschafft. »

Art. 6.

Het eerste artikel van de wet van 11 Juni 1889 betreffende de drukwerken of formulieren, die het voorkomen van bankbiljetten of andere papieren waarden hebben, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Het is verboden te vervaardigen, te verkopen, rond te venten en uit te reiken alle door enigerlei procédé verkregen drukwerken en formulieren die, door hun uiterlijke vorm,

senteraient avec les billets au porteur émis par le Trésor public ou avec les billets de banque, les titres de rente et timbres des postes ou des télégraphes, les actions, obligations, parts d'intérêts, coupons de dividende ou intérêts y afférents et généralement avec les valeurs fiduciaires émises, en Belgique ou à l'étranger, par les Etats, les provinces ou départements, les communes ou établissements publics, les sociétés, compagnies ou entreprises privées, une ressemblance de nature à faciliter l'acceptation des dits imprimés ou formules aux lieu et place des valeurs imitées. »

Art. 7.

L'article 3 de la loi du 12 juin 1930 portant création d'un fonds monétaire est abrogé.

Donné à Bruxelles, le 28 avril 1952.

een gelijkenis vertonen met de toonderbiljetten uitgegeven door 's Lands Kas of met de bankbiljetten, de rentebewijzen en de post- of telegramzegels, de aandelen, schuldbrieven, participatiebewijzen, ermede verband houdende dividend- of rentecoupons en, over het algemeen, met de papieren waarden uitgegeven in België of in het buitenland door de Staten, de provinciën of departementen, de gemeenten of openbare inrichtingen, de vennootschappen, verenigingen of private ondernemingen, welke gelijkenis van zodanige aard is dat zij het aannemen van dergelijke drukwerken of formulieren in de plaats van de nagemaakte waarden vergemakkelijkt. »

Art. 7.

Artikel 3 van de wet van 12 Juni 1930 tot oprichting van een Muntfonds wordt opgeheven.

Gegeven te Brussel, de 28^e April 1952.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI:

Le Ministre de la Justice,

Le Ministre des Finances,

J. PHOLIEN.

A.-E. JANSSEN.

VAN KONINGSWEGE:

De Minister van Justitie,

De Minister van Financiën,